

Pluralistisch broeiest voor Oostendes sportieve jonge gasten

# Hermes' bloedhete sintebanen



*Piet Bultiauw is een curieus mens die niet in een paar zinnen kan samengevat. We snapshotten hem voor een landkaart van Europa, omdat hij als atleetiker en LO-licenciaat nogal wat van de wereld zag. Toch had de fanaat van Hermes' sintelbanen nog andere troeven in huis. Piet speelt piano en werd ooit laureaat van een Prijs van de Stad Oostende inzake schilderkunst. „Kunst is the way of life en het zich inleven in iets...”, becommentarieert hij zulks. Onze Hermesser is ook de gelukkige die in 1954 in het Brugse Kristus-Koning het jawoord uitsprak tegen nicht Hilde Roels, die later 15 jaar haar mannetje stond in de Oostendse gemeenteraad. Jos Verhelle dompelde het paar in een speech die klaterde van vreugde... en toekomstbeelden die niet logen, ; er zijn vier kinderen en volgende negen kleinkinderen : Sarah (15), Liesje (13), speerwerpers Niels (13) en Ian (11), afstandloper Astrid (11), Karen (13), Lars (9), David 11 en Jade (1 maand). Piet en Hilde Bultiauw-Roels maakten twee keer deel uit van een receptie op het Koninklijk Paleis.*

De oorlog speelde een grote rol in het gezin van Arthur en Alida Bultiauw-Fontein : in de dertiger jaren was vader kapitein ter lange omvaart bij de *Compagnie Maritime Belge...* en woonde zijn gezin van drie jongens en vijf meisjes in Antwerpen. Piet, de oudste, versleet zijn korte broeken bij de Jezuïeten waar hij voldoende tijd en tucht kreeg om de atletiek te leren liefhebben, vooral dan tienkamp. Vliegende bommen op de sinjorenstad van de nochtans al gevluchte Duitse bezetters dwongen moeder Alida — vader voer *over there* met geallieerde konvooien naar het Russische Moermansk — met haar kroost naar Oostende terug te keren. Daar belandde Piet in het O.L. Vrouwcollege, ontmoette er de exceptionele clergyman Jos Verhelle en maakte als LO-licentiaat zijn entree in het Hermesbastion : hét supergeweldig rendez-vous tussen Torhoutsteenweg en Steense Dijk voor de tot sintelbaan en navenanten aangetrokken Oostendse jeugd.

Piet herinnert zich dat de kinderen vader Arthur niet meer herkenden toen hij na de oorlog weer thuiskwam. Op weg naar Moermansk werd hij twee keer door Duitse duikboten getorpedeerd en maakte menige bommenbrand van Londen mee. Naderhand werd hij benoemd tot havencommandant van Zeebrugge. „Vader was een ultrastrenge mens die nauwlettend de schooluitslagen in het oog hield. We waren blij als hij niet thuis was...”

---

## Gezin van acht kinderen : onnoemelijk fantastisch !

---

— Moeder Alida had het niet gemakkelijk...

— Piet : „Ma was afkomstig van de Oostendse Peter Benoitstraat en eigenlijk pianolerares, een beroep dat ze nooit uitoefende. Het was een lieve huisvrouw die nooit een kwaad woord over iemand zei en bij wie alle kinderen gelijk waren. Vaders zus Maria Bul-

tiauw was ook pianolerares en ging de annalen in als diegene die het langst les gaf in het Oostendse conservatorium : 40 jaar piano, asjeblijf ! Ook pa was muzikaal. Hij durfde met zijn rug naar het instrument piano toetsen betokkelen...”

— Een gezin van acht kinderen, oetjemaatje !...

— Piet : „Geloof me, dat veronderstelde een gezelligheid die je vandaag niet meer terugvindt. Vaak verlangen wij om, net als vroeger, weer eens met ons acht prettig samen te zijn !”

— Jezuïeten... dat zijn geen gewone apostelen ?

— Piet : „Mensen die 20 jaar vooruit waren op hun tijd qua opvoeding en tucht. Jezuïeten drijven in hun elitescholen zwakke leerlingen uit en gaan alleen maar met de begaafden verder. Spijt alles heb ik respect voor deze orde. Door hen kwam ik bij de KSA, waar ik als 13-jarige tot leider van prille tieners werd gebombardeerd.”

— Dan die vliegende bommen...

— Piet : „Je kreeg de tijd niet de affreuze V2's mee te maken : één slag... en 't was gedaan, fini ! Ooit viel niet ver van de dierentuin zo'n afschuwelijk ding op Cinema Rex. Er waren een 200-tal dodelijke

slachtoffers. Als jongeren trokken wij naar de met rook en bloed bedropen straten. Ontzielde mensenlichamen die in de bomen hingen, zijn vandaag een niet meer in te beelden afschuwelijkheid."

— Een V2-raket hoorde je niet afkomen...

— Piet : „Meer nog, wanneer het tuig zich al in de grond had geboord... dan pas hoorde men het vlieggeluid : de V2 vloog immers sneller dan het geluid. Op de dag van de cinemaramp had moe onze nonkel op kofievise uitgenodigd. Daardoor zat hij tijdens bewuste raketinslag niet in de noodlottige bioscoop."

Waren de vliegende bommen voor moeder Alida een

meer dan geldige reden om naar Oostende terug te keren, dan was het terugzien met de Koningin der Badsteden voor haar kinderen eigenlijk niets nieuws.

---

## Naar het Oostende van Jos Verhelle

---

„Welja, heel ons jong leven waren we in de vakantie toch twee maanden aan zee geweest. In onze Antwerpse tijd spraken we zelfs *Ostènsch* met de sinjoren. Tegen het einde van de oorlog hebben we nog de brand van het Palace Hotel

— rechtover de Oostendse Wellingtonrenbaan — meegeemaakt."

Toen Piet Bultiauw in het Oostendse O.L. Vrouwcollege de richting Grieks/Latijn als literaire bonheur aanzag, was dit een aanhankelijkheid die hij bij de Jezuïeten had opgedaan. „Een richting die uiteraad rijker is aan cultuur en ergens meer diepgang heeft. Voeg daar nog bij dat ik in wiskunde en natuurkunde geen potten brak. Ik schreef makkelijk iets neer en converseerde even ongedwongen. Wat mij nog meer motiveerde."

Op zijn 14de in het Oostendse college gekomen betekende dit ook een kennismaking met clergyman Jos Ver-

helle : de poët die zowel in sport als chanson de diepste zielsentimenten van zijn toehoorders wist te raken... Het was Jos die Piet tot de Leuvense unief bewoog om het daar tot licentiaat lichamelijke opvoeding te brengen.

Van zijn Oostendse tijd herinnert Piet zich nog het strandvoetbal van de collegegasten, waar hij een rappe midvoor was en al dribbelend rijpe scorekansenschiep. „Geweld was niet aan mij besteed. Jammer dat het voetbal vandaag zo enorm naar brutaliteiten evolueerde : omwille van de pingping worden andermans armen en benen in het geheel niet meer ontzien."

— Piet : „Bij de unief heb ik nog basket gespeeld en kon hierbij met mijn ver shot zones trotseren. In de tijd van Piet Van Huele en Pol Weenen bracht ik de roodgele balstuiers conditietraining bij. René Mol was een goeie vriend."

---

## Europees kampioen in horden

---

In de Leuvense unief kwam de atletiekduivel voor goed wakker bij Piet Bultiauw, die er kon rekenen op de Hongaarse trainer Ferenc Balogh. In een kampioenschap van de Vrije Universiteiten was Piet ooit primus in de met tien horden belemmerde 110 m.

— Piet : „Een discipline waar je ritmegevoel moet hebben en mee gaande lenigheid. Snelheid, gepaard aan elegantie, zeg maar. De Bultiauw's kregen dat mee van moeder Alida. Bij ieder van ons waren de gewrichten super lenig. Ik werd voor de horden liefst 16

keer aangeduid voor de nationale ploeg en was zelfs een paar keer kapitein. Ik verwierf trouwens een diploma van Olympisch trainer."

— **Je liefste engagement in atletiek?**

— **Piet:** „Dat zal wel tienkamp zijn met de 100 m, verspringen, kogelstoten, hoogspringen, 400 m, 110 m horden, discuswerpen, polstokspringen, speerwerpen, 1500 m. Als tienkamper haalde ik drie keer de Belgische titel bij de Vrije Universiteiten."

— **Waarop moet je letten in tienkamp?**

— **Piet:** „Geduld en concentratie hebben en nooit je courage verliezen. Tussen iedere discipline is er een halfuurtje rust. Vermijd asjeblief een valse start en mis geen kapitale hoogsprong. Ik liep mijn 100 m in 11.2 en mijn 400 m in 53.0. Hou rekening dat wij toen op sintelbanen liepen en dit een seconde per ronde scheelde tegenover de huidige — nogal wat makkelijker — rubberen tartanbanen. Ik werd eens als trainer van de hordelopers aangeduid voor de Olympische Spelen."

— **Veranderde er niets aan de disciplines?**

— **Piet:** „Alles bleef hetzelfde, behalve dan de vorm van de speren. Toen ze dikker werden gemaakt en na de worp als het ware begonnen te zweven naar de 100 m, werd het zwaartepunt van de speer meer naar voren gebracht. Zodoende kwam de speer iets rapper naar beneden. Vroeger haalden spiesen omzeggens 100 m, gevaarlijk in die zin dat veel stadions die afstand helemaal niet haalden..."

lebasis op 't volkse Vettegas Hoge Barriere was iets wa Oostende nooit voordien had en die zelfs vandaag de fierheid nog uitmaakt van diegenen die er zich voor inspannen.

— **Piet:** „Hermes was geen club, maar een haard waar iedereen zich van iedereen familie voelde en opperste peetvader Jos Verhelle op zich een *klassieker* was, een Cardijn op zijn manier. Hoeveel cultuuravonden heeft de pluralistische clergyman Oostende niet toebedacht!"

— **Hermesherinneringen waaraan fierheid kleeft?**

— **Piet:** „De medailles die de Hermessprinters behaald hebben, zijn gewoon niet te tellen: ooit acht medailles op één namiddag op de Heizel! Hierbij denk ik aan Rosanne Corneille (Belgisch record en kampioen), Tania Degroote, Christiane Caron en Regine Berg voor de 4x100 en 4x200. Daarbij de 4x400 voor Regina Berg, Hilde Haesaert, Linda Milh en Christiane Caron (Belgisch kampioen). Op de Olympische Spelen in Moskou was Regine Berg goed voor een finaleplaats, terwijl Albert Louagie voor de O.S. meeging naar Helsinki voor de 800m."

— **Werd al eens talent verkwanseld?**

— **Piet:** „Max Vandenbroucke was een type dat waarschijnlijk geen enkele koers in zijn leven verloor. Zelfs in het buitenland bleef hij in de 400 en 800 m een fenomeen. Vandaag staat nog altijd een scholierenrecord (van 1950) op zijn naam. Hij had onbetwistbare wereldklasse in de 800 m. Toen hij zijn studies voor geneesheer aanvatte, betekende dit een adieu aan de hem zo dierbare atletiek."

— **Als je het allemaal zou mogen herdoen?**

— **Piet:** „Ik zou het wel een beetje slimmer aan boord leggen en me zoveel niet meer laten doen. Als clubtrainer verdienen je twee keer niets. Idealistisch doe je het voor de atleten en voor jezelf. Welnu, ik zou wat minder dromer zijn en wat meer aan mijn eigen familie denken..."

---

## Hermes, meer familie dan club

---

Toen Piet Bultiauw les begon te geven in 1953 kwam hij op zijn 25ste als enige trainer bij Hermes, voor disciplines als cross, afstandlopen en hoogspringen. Die Jos Verhel-

Conditietraining in Oostendse boksstal van Theo Van Haverbeke was fitness avant la lettre...

# Opkijken naar supere Karel Sys

Tot zijn 14de zat Piet Bultiauw bij de Antwerpse Jezuiteten, waar dagelijks één uur lichamelijke opvoeding op het programma stond. Op straat werden 60-meterafstanden afgebakend die spurtfurores wakkerschudden en waarbij Piet zeker zijn man stond. Moeder Alida was een niet minder snelle hinde : met twee boodschappentassen aan de hand daagde ze eens haar 16-jarige zoon uit voor een

korte spurt. En... zoonlief beet in het zand. Echt waar. Van toen af wist Piet dat hij de benen van moeder meehad, al zou de pure atleetiker in hem zich af en toe weleens bezondigen aan handbal, basket of straatvoetbal. Wanneer hij in de Oostendse boksstal Karel Sys aan het werk zag, gaf hij tegen iedereen lucht aan zijn bewondering voor het touwspringende blonde zwaar gewicht : dat was fit-

ness avant la lettre !

Toen Piet op zijn 14de in het Oostendse college belandde, trokken de studenten elke dinsdag en donderdag naar het strand om te voetballen. De jonge Bultiauw was evenwel zijn atletiekdagen bij de Antwerpse Jezuiteten niet vergeten en toog naar 't hard zand met geïmproviseerde horden, discussen en speertjes. Bij zover dat een groepje atleetikeroepen jongeren als Jean-Pierre Vandenbroucke e.a. Vanherreweghes in plaats van te voetballen aan hoogspringen deed.

De altijd presente clergyman Jos Verhelle vond dit gewoon fantastisch : „Julie zijn bezig met *olympisch* te spelen”, zei hij. Wel 100 keer werd Piet Bultiauw toen op Verhelles kamer ontboden. Contacten die er toe leidden

dat er uit de studentenhorde een atletiektteam aan de oppervlakte verscheen, dat trainen mocht en wedstrijden organiseren op ASO's voetbalterrein.

— Piet : „Wat wij toen deden was het zaadje planten van wat eens tot de *Hermeshome* zou uitgroeien die zich vestigde op de gronden van Dokter Merlevede tussen Torhoutsteenweg en Steense Dijk. In 1948 ging Jos Verhelle samen met zijn beste vriend Robert Braet, ooit Cercle Brugges internationale doelman, naar de Olympische Spelen. Het begin van Hermes maakte ik niet mee omdat ik toen al aan de universiteit van Leuven studeerde en weer in Antwerpen woonde. Ik betrachtte een LO-licentiaat. Verhelle had mij gezegd : je gaat ervoor en wanneer je terug naar Oostende komt,

zorgen wij er voor dat je een plaats hebt.”

— Sys en Roth waren je dus niet onbekend ?

— Piet : „We gingen als toekomstig LO-licentiaat kijken hoe Karel Sys trainde en met touwspringen, schaduwboxen en spiegelboxen naar een topconditie afstevende. Ik vond het gewoon geweldig. Let op, tijdens mijn uniefjaren stond bokssport op het programma. Niemand minder dan Gustave Roth was in de jaren 1951-52 onze trainer. Gustave, sportieve halfbroer van Karel, was de zachtheid in persoon. Heel voorzichtig... omdat we niet te veel kloppen zouden krijgen. Vergeet niet dat de punch van een puber voor een knock-out niet achteruit gaat. Als vuistvechter was ik rap, maar niet sterk. Eerder wat aan de *benauwde* kant...”

*Vrouwetje als gemeenteraadslid...*

## *Man vliegt naar duizenden bussen*

Getrouwd in 1954 met nicht Hilde Roels wist Piet heel gauw wat voor vlees hij in de kuip had : iemand die voor de zwakkeren opkwam, zowel voor de economisch minderbedeelden als het zwakke geslacht tout court. Als Hilde Bulti-  
auw was ze 15 jaar Oostends gemeenteraadslid.

Volgens Piet mag Oostende zijn vrouw dankbaar zijn, omdat ze vocht voor meer luisterbereidheid voor vrouwen in het gemeentebestuur en om hen meer op te nemen in het politieapparaat. In een korps van 250 man scholen er amper vier dames. Toen Hilde OCMW-raadslid werd, sloeg ze op tafel voor de mensen die het met 12.000 fr. in de maand moeten rooien, voor vrouwen die de kans tot bijscholing niet kregen... en zo hun diploma niet konden waarmaken, vroeg om meer bescherming van de gehandicapten en vocht tegen klippen en bergen — en eigen CVP ! — voor een nieuwe bibliotheek.

— **Zeg jij het nu eens, wat is politiek ?**

— **Piet :** „Een boeiend geheel, met verschrikkelijk veel facetten... waar men van naastenliefde tot corruptie effenaf alles meemaakt. Neem onze Hilde : hoe meer stemmen ze kreeg, hoe lager men haar op de volgende verkiezingslijst plaatste...”

— **Wat wordt van een raadslid-echtgenoot verwacht ?**

— **Piet :** „In de 15 jaar dat Hilde de degen kruiste in de politiek, waren de verkiezingscampagnes de gezondste en meest sportieve weken van mijn hele leven. Dag en nacht waarheden in duizenden brievenbussen stoppen. Kilometers en kilometers vreten om te schilderen, te plakken en krom geslagen borden in de weiden weer recht te zetten.”

— **Is er iets waar het Oostende aan mangelt ?**

— **Piet :** „Eerlijkheid tegenover elkaar...”